

Obsah

Předmluva	7
Poznámka ke 3. vydání	8
1 Proč a jak se školství a vzdělávání mění	9
1.1 Změny v obsahu vzdělávání	9
1.2 Změny ve struktuře vzdělávacích systémů	12
1.3 Změny vyvolané vlivem tržní ekonomiky a privatizací vzdělávání	14
1.4 Změny společenské a pedagogické povahy	16
2 Co jsou alternativní školy a pedagogické inovace	21
2.1 Pojem „alternativní škola“, „alternativní vzdělávání“	21
2.2 Pojem „inovativní škola“, „inovativní koncepce vzdělávání“	28
2.3 Vznik a vývoj alternativních škol	34
2.4 Vlastnosti a funkce alternativních škol	38
3 Typy alternativních škol	45
3.1 Klasické reformní školy	46
3.2 Církevní školy	56
3.3 Moderní alternativní školy	61
4 Soudobé alternativy a inovace ve vzdělávání	67
4.1 Renesance málotřídních škol a věkově smíšených tříd	68
4.2 Německé alternativní školy „Gesamtschule“ a „Regelschule“ ..	72
4.3 „Smluvní školy“ a jiné alternativy v USA	79
4.4 Systém vzdělávacích poukazů	85
4.5 Školy přesahující do okolí	87
4.6 Škola bez ročníků	90
4.7 Slovenská alternativní „Škola dokorán“	92
4.8 České komunitní školy	96
4.9 Radikální alternativa vzdělávání: descolarizace	98

5 Kvalita a efektivnost alternativních/innovativních škol	105
5.1 Kvalita a efektivnost škol: Co hodnotit?	106
5.2 Celková komparace alternativních a standardních škol	114
5.3 Klima v alternativních školách	118
6 Výzkumy alternativ školního vzdělávání v zahraničí	125
6.1 Školy bez ročníků a věkově smíšené třídy	125
6.2 Kombinované třídy ve srovnání s třídami klasickými	127
6.3 Integrovaná jednotná škola (Gesamtschule) v pohledu výzkumu	130
6.4 Diferenciace žáků jako alternativa	132
6.5 Alternativní výuka ve standardních školách	136
6.6 Metaanalýza nálezů o alternativním vzdělávání	138
7 Jaké je české alternativní vzdělávání?	143
7.1 Úspěšnost alternativního programu Obecná škola	145
7.2 Výstupy standardního a alternativního vzdělávání (podle hodnocení žáků a rodičů)	151
7.3 Klima ve školách s alternativním a standardním vzděláváním	153
7.4 Charakteristiky výuky v alternativních a ve standardních školách	160
7.5 Výsledky vzdělávání ve státních a nestátních gymnáziích	162
7.6 Pracoviště zabývající se alternativními a inovativními školami	166
8 Na závěr	171
Literatura	173
A. Souhrnná bibliografie	173
B. Literatura k jednotlivým typům alternativních a inovativních škol a alternativních vzdělávacích programů	182
Rejstřík jmenný	186
Rejstřík věcný	189